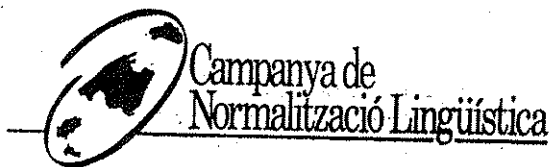

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

III

Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

XXI

“Avortament”, “gastament”

Un conegut m'atura pel carrer, per demanar-me que parli a Línia Directa “de les següents paraules: **avort**, **esvort**, **avortament**, **gastament**”, sobretot perquè considera que “**gastament**” i “**avortament**” no són la mateixa cosa.

De fet, els quatre mots tenen el significat que el Diccionari Enciclopèdic de Medicina, elaborat per l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, defineix com a “Expulsió del fetus quan encara no és viable” (si es produeix quan el fetus ja és viable, és a dir, quan té possibilitats de viure, no és un “avortament”, sinó un “part prematur”). Però **avort** i **avortament** deriven de **avortar**, que és una paraula culta (Coromines diu que és un dels llatinismes més antics del català), mentre que **gastament** és el seu equivalent popular. El terme mèdic s'ha popularitzat, en la forma **avort** (castellà: *aborto*), que ha donat lloc a una deformació popular **esvort**, localitzada exclusivament a Mallorca pel *Diccionari Català-Valencià-Balear*, i **avortament**, amb sufixació més genuïnament catalana, que és l'únic terme que figura per a aquest concepte al diccionari mèdic esmentat i a la majoria de diccionaris de consulta general.

En canvi, el Diccionari Enciclopèdic de Medicina inclou els sinònims populars d'avortament, com **gastament**, que és general, o **afollament**, que el DCVB localitza a València i a Tortosa.

Ara bé, la popularització d'**avortament** ha fet retrocedir els noms populars, fent que s'usin només aplicats al bestiar o, si s'apliquen a persones, només amb el sentit d'**avortament espontani**, ja que mai s'havia parlat de “gastament” en el sentit d'**avortament provocat**. Les polèmiques actuals, amb les campanyes apassionades a favor i en contra de la despenalització de l'avortament provocat, les lleis que l'autoritzen en determinades circumstàncies i els contenciosos que se'n deriven, han fet que popularment la paraula **avortament** es carregui d'una connotació

negativa (o “alliberadora”, segons el punt de vista de cadascú) i es produeix l'oposició “gastament = natural” / “avortament = provocat” que al.ludia el meu comunicant, en dir que “gastament i avortament no són la mateixa cosa”.